

JAN DRDA

(1915 – 1970)

100. výročí narození

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Dne **4. dubna 1915** se narodil český prozaik, dramatik, novinář a politik, Jan Drda.

Pocházel z Příbrami z rodiny dělníka **z neurovnaných rodinných poměrů**. Dětství prožil ve velmi chudobném prostředí. Po smrti matky (1921, zemřela při porodu dalšího dítěte) a zmizení otce (1925, dal se na pití a od dětí odešel) **žil u známých a příbuzných** a nakonec **u babičky z otcovy strany**, která se ho ujala v roce 1928. Díky ní dokončil gymnázium v Příbrami (maturita 1934). V roce 1938 **absolvoval studium srovnávacích dějin literatur a klasické filologie na FF UK**. Od roku 1931 přispíval zejména do Studentského časopisu, Kultury doby, Lidové kultury, Mladé kultury, Lidových novin a dalších. V letech 1937–1942 byl **redaktorem kulturní rubriky Lidových novin**. S filmem začal spolupracovat již ve 40. letech. Psal **náměty a původní scénáře** a podílel se na filmových adaptacích vlastních literárních předloh (Z růže kvítek, 1945; Němá barikáda, 1949; Hrátky s čertem, 1956; Dařbuján a Pandrhol, 1959; Vyšší princip, 1960). Svě mimořádné fabulační nadání a vypravěčskou pohotovost uplatnil již za studií v žánru novinové povídky (výbor Nedaleko Rukapáně). Čtenářskou oblibu a uznání si získal svým prvním „oficiálním“ románem **Městečko na dlani (1940)**, přibližujícím se humorným laděním, radostí z vyprávění lidové tradici.

V následujících prózách zesílily v jeho tvorbě prvky **alegorizace a psychologizující zaměření**. Ústřední postavou románu **Živá voda (1941)** je mladý umělec, jenž hledá smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Román **Putování Petra Sedmilháře (1943)** rozvíjí symbolický motiv životní pouti chlapce, hledajícího neznámého otce. Po válce se jako jeden z prvních pokusil zachytit dobu okupace v povídkové knize **Němá barikáda (1946)**. Jako spisovatel a čelný funkcionář spisovatelského svazu byl vyzdvihován jako **vzorový představitel socialistického realismu**. V roce 1948 byl dosazen jako šéfredaktor Lidových novin, roku 1949 se stal předsedou Svazu čs. spisovatelů a spolu s Václavem Řezáčem byl **nejvýše postaveným spisovatelským funkcionářem první poloviny 50. let**. V letech 1948–1962 působil jako **poslanec a politický činitel** (člen ÚV KSČ, předseda kulturní komise Národního shromáždění). Pokusy smířit vlastní živelný vypravěčský dar s poetikou stalinistické kultury a psát velkou socialistickorealisticou prózu o združstevňování vesnice však skončily nezdarem. **Srpnová okupace 1968 mu přinesla těžké trauma**, veřejně se postavil proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy. Svůj život dožil v nepřízni normalizátorů. Zemřel na infarkt za volantem svého auta na křižovatce v Dobříši a je pohřben na místním hřbitově.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Jan Drda: České pohádky; Horká půda; Jednou v máji; Hrátky s čertem; Městečko na dlani; Nedaleko Rukapáně; povídky a fragmenty; Němá barikáda a jiné povídky; Živá voda; Putování Petra Sedmilháře a další.

